

Západočeské muzeum v Plzni, příspěvková organizace

Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

ŘÍJEN 2021

KULTURNÍ AKCE

út 05/10 17.00 projekční místnost MCU

Křížové cesty plzeňské diecéze

Přednáška s bohatou obrazovou dokumentací představí snad všechny exteriérové křížové cesty na území plzeňské diecéze. Od architektonicky významných historických lokalit až po křížové cesty vzniklé v současnosti. Jejich fenomén prostupuje naší zvlněnou krajinou západních Čech překvapivě ve velkém počtu a různorodosti, přesto se vždy jedná o symbolické cesty sledující události spojené s ukřižováním Ježíše Krista.

Přednáší: Mgr. Luděk Krčmář

Vstupné: 20 Kč/os.

V rámci 11. ročníku festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2021 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

út 12/10 17.00 výstavní sál 2 HB

Komentovaná prohlídka výstavy „Tajemství prvohorních a současných močálů Plzeňska“

Provází: Jan Bureš

Vstupné: plné 60 Kč/os., snížené 30 Kč/os.

st 13/10 16.00 expozice Umělecké řemeslo / Užité umění HB

Příběhy českého porcelánu

Hodinka s historikem umění ve stálé expozici Západočeského muzea v Plzni.

Na konci 18. století se začal porcelán vyrábět i v Českých zemích. Jak to vypadalo na počátku jeho výroby, kdo zakládal první porcelánky a která jsou nejslavnější období v historii českého porcelánu, se můžete dozvědět na komentované prohlídce naší expozicí. A také pro Vás historička umění Lenka Merglová Pánková vybere několik příběhů jednotlivých porcelánových výrobků podle nejrůznějších kritérií: podle stáří předmětu, zajímavého vlastníka, nezvyklého námětu nebo účelu.

Vstupné: plné 80 Kč/os., snížené 40 Kč/os.

so 16/10 10.00 – 18.00 expozice Pohledy do minulosti Plzeňského kraje a Plzeňská městská zbrojnice, ateliér HB

Mezinárodní den archeologie

Zajímá Vás, jak barevný byl svět lidí v pravěku? Na co všechno barvy používali a kde je brali? Tušíte, co vznikne z kousku hlíny a trochu vody? Chcete vědět, čím lze vyprat i bez pomoci pracího prášku či kostky mýdla? Odpovědi na tyto i mnohé další otázky najdete na dalším ročníku již tradičního Mezinárodního dne archeologie, který se bude konat v prostorách Západočeského muzea v Plzni. Přijďte se podívat a možná zjistíte, že život v dávných dobách byl mnohem barevnější, než si dnes představujeme. Připravena bude i řada dalších aktivit, které vám umožní blíže se seznámit se životem našich dávných předků. V *Ateliéru* si budete moci vyzkoušet tkaní ozdobných pásků na tzv. karetkách, v expozici *Archeologie* zase drcení obilí na autentických kamenných mlýnech. A v expozici *Historie* Vás třeba zláká možnost zkusit si tisk na dřevěném knihtiskařském lisu.

Vstup na program a do expozic *Pohledy do minulosti Plzeňského kraje* (expozice *Archeologie* a *Historie*) a *Plzeňská městská zbrojnice* je od 10 do 18 hodin volný.

st 20/10 17.00 projekční místnost MCU

Benediktini v Plzeňském kraji

Přednáška představí legendické stopy tří významných benediktinských světců, kteří se nesmazatelně zapsali do krajiny našeho kraje (Wolfgang, Vojtěch, Vintíř). Následně si podrobněji všimneme všech lokalit spojených s působením řádu na území dnešního Plzeňského kraje (probošství kladrubského, ostrovského a břevnovského kláštera)

Přednáší: Mgr. Luděk Krčmář

Vstupné: 20 Kč/os.

V rámci 11. ročníku festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2021 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

čt 21/10 17.00 přednáškový sál HB

Mariánské milování

Hodinka písní a příběhů, které za svůj šťastný konec vděčí Panně Marii.

Připravili a uvádí: Markéta Potužáková a Přemysl Rut

Vstupné: 20 Kč/os.

V rámci 11. ročníku festivalu duchovní kultury Letnice umělců 2021 ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni

po 25/10 18.00 přednáškový sál HB

Koncert žáků ZUŠ T. Brzkové, Plzeň

čt 28/10 10.00 – 18.00 HB, MCU, ML

Prohlídky v rámci oslav vzniku republiky za zvýhodněné vstupné 28 Kč do každé jednotlivé výstavy a expozice

Legenda k použitým zkratkám:

HB (hlavní budova Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2)

MCU (Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11)

ML (Muzeum loutek, náměstí Republiky 23)

VÝSTAVY

21/05 – 31/10

Církevní rok pohledem loutek

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze (MCU), Františkánská 11, letní refektář

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava představuje loutky, které jsou specifickým způsobem spojené s liturgickým církevním rokem. Návštěvníci jsou seznámeni s hlavními křesťanskými svátky, které se opakují v ročním cyklu a také se slavnostmi, které sice nejsou součástí církevních svátků, ale řídí se jimi. Skrze loutkářskou tematiku jsou prezentovány ty nejnámější, a co se týká i spojení s lidovou tradicí, ty nejoblíbenější. Můžete se těšit na masopust, vítání jara, Velikonoce nebo Dušičky.

Součástí výstavy je tvořivý loutkový koutek, zaměřený na širokou veřejnost a rodiny s dětmi, ve kterém si návštěvníci mohou vyrobit drobné loutky, masky nebo vybarvit originální omalovánky loutek. V koutku najdete nejrůznější kreativní materiál a na základě jednoduchých obrazových návodů si můžete vytvořit vlastní výrobky, které si odnesete s sebou. Případně se můžete inspirovat a výrobky si vytvořit doma.

21/05 – 31/10

Pověsti a příběhy františkánského kláštera v Plzni

PANELOVÁ VÝSTAVA

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze (MCU), Františkánská 11, vstupní prostor

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Františkánský klášter patří mezi nejvýznamnější památky Plzně a tím v minulosti přitahoval pozornost sběratelů pověstí a zajímavých příběhů. Nezastupitelnou úlohu na tomto poli hrála sběratelská práce Jaroslava Schiebla. Nosnými tématy pověstí jsou především dobytí Plzně vojskem hraběte Arnošta z Mansfeldu a zázraky spojované se sochou Panny Marie z klášterního kostela. Výstavu obohacuje i dosud nikde nepublikovaný překlad zázraků uváděných v klášterní kronice. Z překladu je patrné, že byl původní předlohou pro řadu uvedených pověstí. Výstavu doplňuje výběr záběrů františkánského kláštera z historických diapozitivů a negativů ze sbírek oddělení novějších dějin Západočeského muzea v Plzni. Některé z nich jsou publikovány vůbec poprvé.

02/07 – 17/10

Tajemství prvohorních a současných močálů Plzeňska

Hlavní budova (HB ZČM), Kopeckého sady 2, výstavní sál 2

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava prezentuje močály-rašeliniště, jakožto nositele historického záznamu vývoje přírody a lidské společnosti. Pozornost je soustředěna na rašeliniště současnosti, která vznikala od období posledního zalednění a na rašeliniště, která vznikla v prvohorách v období karbonu jako uhlotvorné močály. V obou případech lze z dochovaných vrstev rašeliny vyčíst, jaké rostliny a živočichové existovali v jednotlivých obdobích. Například jak vypadal tropický prales na Plzeňsku před 300 000 000 let a jak se měnila příroda a lidská společnost důsledkem zavedení zemědělství v pravěkém neolitu až po současnost.

Výstava prezentuje výsledky paleontologických výzkumů na Nýřansku a syntézu palynologických, botanických a archeologických výzkumů na rašeliništích v Merklíně, na Kamenném rybníku u Plzně a na rašeliništi v Hůrkách u Všerub.

Doprovodný program k výstavě:

út 12/10 17.00 výstavní sál 2 HB

Komentovaná prohlídka výstavy

Provází: Jan Bureš

Vstupné: plné 60 Kč/os., snížené 30 Kč/os.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

MUZEUM LOUTEK, nám. Republiky 23

Lazebnický dvorek

Unikátní nález lázeňského topeniště je přístupný na dvorku muzea. Každou středu se návštěvníci mohou seznámit s detaily lazebnického řemesla a dokonce si mohou prohlédnout živou pijavici!

Expedice na niti

Rodinný program *Expedice na niti* umožňuje návštěvníkům s dětmi prozkoumat Muzeum loutek expedičním způsobem.

Loutkářská dílna profesora Skupy

Přijďte se pobavit nebo si vyrobit originální drobnou loutku do naší dílny a staňte se loutkářem! Dílna je otevřená pro veřejnost vždy ve středu od 13-18 hodin, jinak po domluvě.

Půjčovna loutkových divadel

Půjčovna rodinných loutkových divadel je stále v provozu.

Knihobudka

Nově přesunuta z Národopisného muzea Plzeňska.

Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků

Muzeum loutek v Plzni rozšířilo stávající expozici a část věnovanou světoznámému výtvarníkovi a loutkáři Jiřímu Trnkovi. Hlavním exponátem je dioráma Svatba u Broučků, které Jiří Trnka vytvořil na zakázku pro Výstavní výbor, který byl ustanoven pro účast Československa na Světové výstavě v New Yorku v roce 1939. Jiří Trnka dioráma dokončil, ale nestihl ho už odeslat do New Yorku kvůli anexi Československa nacistickým Německem. Dioráma je široké 240 cm, je vytvořeno z převážně přírodních materiálů a obsahuje 57 původních loutkových postavíček. V roce 1940 bylo dioráma Svatba u Broučků vystaveno v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze na výstavě Jiřího Trnky „Malíř naděluje dětem“. Nyní je dioráma již podruhé, ale tentokrát dlouhodobě, vystaveno v Plzni a celá expozice bude doplněna i o další loutky Jiřího Trnky. Pro děti je připraven samoobslužný doprovodný výtvarný program Špion u Broučků.

Olympijský dvorek v Muzeu loutek

Olympijský dvorek je určen pro rodiny s dětmi. Děti si mohou vyzkoušet různé disciplíny, třeba skákat panáka, házet míčky do chřtánu opice, trefovat kroužky na kly sluněte, přeskočit kozu či cvičit s obručemi. Nezapomeňte si na pokladně muzea vyzvednout medaili! Dvorek je volně a zdarma přístupný denně mimo pondělí od 10-18 hodin.

Speciální disciplínou je „**loutkový trojboj**“. Muzeum loutek vyslalo své loutky na výstavy i do Muzea církevního umění plzeňské diecéze a do Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, a pokud navštívíte všechny tři výstavy loutek, můžete shromáždit mimo zážitků i celou sadu medailí.

Více informací na www.muzeumloutek.cz nebo na tel. čísle 778 486 644 – muzejní pedagog Jana Košová

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Hlavní budova (HB ZČM)

Plzeňská městská zbrojnice

Pohledy do minulosti Plzeňského kraje – expozice Archeologie a Historie

Umělecké řemeslo / Užité umění

Muzeum loutek (ML)

Příběh na niti

Ivan Nesveda: NIKDY V KLIDU!

Národopisné muzeum Plzeňska (NMP)

Dlouhodobě uzavřeno z důvodu generální rekonstrukce

sezónní provoz (duben – říjen)

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze (MCU)

Po stopách víry františkánským klášterem

Národní kulturní památka Vodní hamr Dobřív

KNIHOVNA

Knihovna ZČM v Plzni je určena pouze pro prezenční studium

Hlavní budova ZČM v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň

úterý – čtvrtek: 09.00 – 12.00, 13.00 – 17.00, pátek: 09.00 – 12.00

Tel.: 378 370 116-118, email: knihovna@zcm.cz, www.zcm.cz

Pobočka Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

nám. J. Urbana 141, 337 01 Rokycany

VÝSTAVY

11/06 – 17/10

Historie šitá na míru

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, výstavní sál, ulice J. Knihy 146

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Jak se oblékali lidé od středověku až do konce 19. století, jak náročné bylo pořízení svrchního ošacení, kolik látky bylo potřeba na ušití dámských šatů například v období baroka? To vše reflektuje naše nová výstava. Její autorka, Kateřina Bejčková, se kromě samotných kostýmů specializuje také na výrobu šperků a dobových doplňků. Jejími odběrateli jsou kromě skupin historického šermu také divadlo a film. Mnohé její výtvořiny zdobí řadu stálých expozic po celé České republice. Díky dlouholeté praxi v oboru dámská krejčová dokáže vytvořit kostým od počátečního návrhu, přes výběr vhodného materiálu až po samotnou konstrukci a jeho finální podobu. Inspiraci čerpá studiem odborné literatury, starých šicích technik a vyšívání od 14. do 19. století, ale i pravidelnou návštěvou muzeí u nás i v zahraničí.

01/07 – 17/10

Historie ve veselém hávu Jiřího Wintra Neprakty

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, malá výstavní síň, ulice J. Knihy 146

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Menší výstava nabízí veselý a netradiční pohled na módu a historii očima tohoto světoznámého kreslíře a ilustrátora. Návštěvníci uvidí kresby, návrhy a vtipy, které odlehčeným způsobem doplňují velkolepou výstavu historických kostýmů, umístěných ve vedlejším sále. Součástí výstavy Historie šitá na míru.

23/07 – 31/12

Loutková návštěva v Rokycanech

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, velký výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

„Když na jeviště vejde herec, musí učinit výrok, ale když na jeviště vejde loutka, už to samo je výrok“ Kermit Love. Výstava přibližuje loutkářskou tematiku, nastiňuje základní historii loutkářství a přináší spoustu zajímavostí z loutkového světa. Návštěvníci zjistí, jaký je rozdíl mezi marionetou, javajkou, manekýnem, maňáskem nebo co je „muppet“. Poznají, jak loutky vznikají a jak se „vodí“. Na své si zde přijdou děti, které okouzlí svět loutek, ale také milovníci pohádkových bytostí, loutkářství, krásné řezbářské a výtvarné práce. Všechny představené české loutky a rodinná divadla pochází ze sbírek Západočeského muzea v Plzni.

Doprovodný program k výstavě:

Tvořivé dílny

Ve třech tvořivých dílnách si budeme vyrábět několik typů loutek z nejrůznějších kreativních materiálů. Můžete se těšit na spodové loutky, loutky prstové či marionety. Rodiče nebo prarodiče s dětmi mohou přijít a za pomoci odborných lektorek si vytvořit krásné a originální loutky.

Lektorky: Mgr. Jana Košová, Mgr. Veronika Plachá

1. Tvořivá dílna „Ruličkový Halloween“

st 27/10 10.00 – 16.00 hod.

Na této tvořivé dílně se rozhodně nebudeme nudit! Vyrobíme si vlastní výzdobu na blížící se Halloween. Na veselá strašidla a zvířátkové loutky nám postačí papírové ruličky, lepidlo a vlastní fantazie. Budeme se na Vás těšit.

K dispozici budou různé druhy kreativního materiálu.

Tvořivá dílna je vhodná pro děti od 5 do 10 let.

Délka výroby: 30-60 min. / cena: 25 Kč/výrobek

Na tvořivou dílnu není nutné se předem objednat.

2. Tvořivá dílna „Podzimní kamarádi na prstu“

so 13/11 08.00 – 16.00 hod.

3. Tvořivá dílna – vánoční speciál „Řekni to ponožkou“

so 04/12 08.00 – 16.00 hod.

05/08 – 31/12

Příroda v pohybu

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, malý výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Věděli jste, že na Rokycansku můžete spatřit mývala, orla i přímořské rostliny? Na výstavě se seznámíte se zajímavými druhy savců, ptáků, bezobratlých živočichů, květin, mechů a lišejníků, jež se v nedávné době šířily nebo stále ještě šíří na našem území. Jedná se o směs druhů z různých koutů Evropy i jiných částí světa, které se na území České republiky dostaly samovolně, případně s pomocí člověka. Los, šakal, hrdlička zahradní i křížák pruhovaný jsou už dosti známí, ale co například křivonožka vehnutá, psík mývalovitý nebo solnička slanomilná? Téměř všechny představené druhy máte možnost vidět i na Rokycansku. Na výstavě jsou druhy představeny na panelech a velká většina z nich také prostřednictvím sbírkových předmětů. Připraven je také doprovodný program pro rodiče s dětmi.

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Železářská výroba na Rokycansku a Podbrdsku

Venkovské bydlení na Rokycansku

Příroda pro budoucnost (chráněná území, flóra a fauna regionu)

Otisky času

Měšťanská domácnost na Rokycansku

Rokycansko v minulosti

sezónní provoz (duben – říjen)

Pamětní síň Jindřicha Mošny v Dobřívě

Změna programu vyhrazena.

Vzhledem k současné epidemiologické situaci doporučujeme sledovat změny programu na našich webových stránkách www.zcm.cz.

Konání akcí a počty osob na akci budou přizpůsobeny aktuálním vládním opatřením. Návštěvníci jsou povinni dodržovat veškerá protiepidemická vládní opatření.

Více informací na www.zcm.cz